PROTOCOL DE COLABORARE PRIVIND

EDUCAȚIA JURIDICĂ

încheiat între

MINISTERUL JUSTIȚIEI
Nr. înregistrare 4/96993/20.07.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
Nr. înregistrare 9698/20.07.2017

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
Nr. înregistrare 6/12178/20.07.2017

MINISTERUL PUBLIC
Nr. înregistrare 1882/C/2017

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Nr. înregistrare 532/20.07.2017

București, iulie 2017

Preambul:

Ministerul Justiției, Ministerul Educației Naționale, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public și Înalta Curte de Casație și Justiție, denumite în continuare părți;

Recunoscând necesitatea promovării statului de drept și a democrației în societate în general și în rândul tinerelor generații, în special, prin comunicarea de noțiuni de educație juridică adaptate la nivelurile de învățământ primar, secundar și liceal, într-o manieră atractivă care să conțină informații relevante pentru elevi și profesori;

Dorind a crea un real parteneriat justiție-școală, prin facilitarea, de la nivel central, a dialogului dintre specialiști ai dreptului cu elevi și cadre didactice;

Observând nevoia de implicare în mod structurat, coerent și constant în oferirea de informații juridice cadrelor didactice și elevilor, ceea ce se poate realiza coordonând în acest sens eforturile instituționale și îndrumându-le, totodată, pe cele ale specialiștilor în drept;

Recunoscând că impactul normelor de drept asupra persoanei este unul considerabil sporit în societatea actuală, în contextul în care a avut loc, în egală măsură, o creștere a numărului și complexității reglementărilor, ceea ce necesită un efort suplimentar de înțelegere în vederea conformării;

Reafirmând nevoia de promovare a educației juridice în vederea creșterii gradului de accesibilitate a normelor juridice față de destinatarii acestora, în special față de noile generații;

Observând nevoia de suplimentare a activităților curriculare și extracurriculare în domeniul educației juridice în școli, în domenii de interes atât general, precum: violența, violența domestică, riscurile utilizării internetului, noțiunile elementare privind drepturile omului și libertățile fundamentale, cât și specific, precum: responsabilități dobândite odată cu majoratul, libertatea de expresie, prevenirea consumului de droguri sau a corupției;

Observând cele statuate prin Carta Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului (în continuare Carta), în sensul că educația joacă un rol esențial în promovarea valorilor fundamentale - democrație, drepturile omului și statul de drept-, fiind considerată un scut împotriva creșterii violenței, rasismului, extremismului, xenofobiei, discriminării și intoleranței;

Reiterând unele obiective și principii ale acestei Carte în sensul că, în domeniul educației pentru cetățenie democratică și educației pentru drepturile omului, învățarea eficientă implică o gamă largă de factori interesați, inclusiv: factori de decizie, personal didactic, elevi sau studenți, părinți, instituții de învățământ, autorități din domeniul educației, funcționari publici, organizații non-guvernamentale, organizații de tineret, mass-media și publicul larg și toate mijloacele de educație și formare profesională - formale, non-formale sau informale;

Observând că și la nivelul Uniunii Europene promovarea echității, a coeziunii sociale și, mai ales, a cetățeniei active reprezintă unul din cele patru obiective care formează cadrul strategic creat în domeniul educației și formării la nivel european până în anul 2020 [a se vedea în acest sens Concluziile Consiliului Uniunii Europene din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020"], educația promovând astfel competențele interculturale, valorile democratice și respectarea drepturilor fundamentale și a mediului, precum și lupta împotriva tuturor formelor de discriminare, înzestrându-i astfel pe tineri cu mijloacele necesare interacționării pozitive cu alți tineri provenind din medii diferite;

Având în vedere Declarația de la Doha, adoptată la cel de-al 13-lea Congres al Națiunilor Unite privind Prevenirea Criminalității și Justiția Penală, 12-19 aprilie 2015, care subliniază importanța fundamentală a educației universale pentru copii și tineri în prevenirea criminalității, terorismului și corupției și promovarea dezvoltării durabile;

Pornind de la Protocolul semnat în anul 2013 între Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public și Ministerul Educației Naționale și luând în considerare dezideratul Programului de guvernare 2017-2020 de promovare a valorilor fundamentale, ale statului de drept și democrației, inclusiv prin promovarea educației juridice în școli;

Reafirmând dorința de a menține și consolida implicarea magistraților în angajamentul asumat încă din anul 2013 de a sprijini formarea noilor generații, susținând totodată și implicarea altor parteneri ai justiției în acest demers - instituții și autorități publice cu relevanță pentru domeniul justiției, reprezentanți ai profesiilor liberale precum: avocați, notari publici, executori judecătorești, mediatori, practicieni în insolvență, precum și reprezentanți ai societății civile care sunt invitați să adere la obiectivul promovării educației juridice în unitățile de învățământ preuniversitar;

Observând că în Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr.1155/2014, sunt cuprinse, în cadrul obiectivului „Garantarea accesului liber la justiție", punctul 2, "Îmbunătățirea mijloacelor de comunicare externă a sistemului judiciar", activități de prevenire a infracționalității, inclusiv prin întocmirea și distribuirea de materiale de educație juridică a publicului, pe diverse teme de interes;

Luând act de faptul că în Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naţionale anticorupţie pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanţă, a riscurilor asociate obiectivelor şi măsurilor din strategie şi a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparenţă instituţională şi de prevenire a corupţiei, a indicatorilor de evaluare, precum şi a standardelor de publicare a informaţiilor de interes public este prevăzută acţiunea principală de introducere a unor noţiuni elementare de drept, etică şi educaţie civică în programa şcolară a disciplinelor ce vizează dezvoltarea şi diversificarea competenţelor sociale şi civice, în cadrul Obiectivului specific 3.2. - "Creşterea integrităţii, reducerea vulnerabilităţilor şi a riscurilor de corupţie în sistemul naţional de educaţie";

În limitele sferei de competenţă legală a fiecăreia dintre părţile semnatare;

au convenit următoarele:

Articolul 1

Obiectivul promovării educaţiei juridice

(1) Părţile cooperează în vederea promovării educaţiei juridice în unităţile de învăţământ preuniversitar, de la vârsta de debut a învăţământului şcolar obligatoriu şi până la liceu inclusiv, în cadrul învăţământului şcolar obligatoriu, prin oferirea de informaţii cu caracter juridic cadrelor didactice şi elevilor.

(2) Domeniile care vor face obiectul educaţiei juridice în unităţile de învăţământ preuniversitar sunt, în special: Constituţia României, drepturi, libertăţi şi îndatoriri fundamentale, aspecte privind procesul legislativ, aspecte cu caracter general privind organizarea şi funcţionarea sistemului judiciar, elemente de bază ale dreptului civil şi penal, formele răspunderii juridice, unele aspecte privind organizaţii şi relaţii internaţionale, elemente de prevenire şi combatere a corupţiei.

Articolul 2

Aderarea la obiectivul promovării educaţiei juridice

(1) Reprezentanţi ai instituţiilor şi autorităţilor publice cu relevanţă pentru domeniul justiţiei, ai profesiilor liberale precum: avocaţi, notari publici, executori judecătoreşti, mediatori, practicieni în insolvenţă, ai consilierilor juridici şi reprezentanţi ai societăţii civile sunt încurajaţi să adere la obiectivul prezentului protocol, prin comunicarea către Comitetul de Monitorizare a protocolului a unei Declaraţii de aderare.

(2) Declaraţia de aderare, persoana de contact desemnată pentru activităţile desfăşurate în acest domeniu, precum şi documentele menţionate la art.4 alin.(6) se transmit Comitetului de Monitorizare pe adresa oficială de contact a Ministerului Justiţiei.

Articolul 3

Obiect

(1) Educația juridică în unitățile de învățământ preuniversitar se va realiza în temeiul prezentului protocol după cum urmează:

a) realizarea de materiale informative cu specific juridic de interes pentru cadrele didactice și pentru elevi, specifice ciclurilor: primar, gimnazial, liceal, inclusiv din perspectiva realizării programelor și manualelor de educație juridică;
b) distribuirea materialelor informative cu specific juridic pe site-urile Ministerului Justiției, Ministerului Educației Naționale, precum și ale unităților de învățământ;
c) expuneri ale experților Ministerului Justiției, ale practicienilor dreptului, ale reprezentanților altor instituții și autorități publice cu relevanță pentru domeniul justiției, ai profesiilor liberale, consilierilor juridici sau ai societății civile care au aderat la obiectivul prezentului protocol, în unitățile de învățământ preuniversitar, pe diverse teme de interes cu specific juridic;
d) vizite ale elevilor la Ministerul Justiției, la Ministerul Public, la sedii ale altor autorități și instituții publice cu relevanță pentru domeniul justiției, precum și la instanțe și parchete;
e) sprijinirea pregătirii continue a profesorilor cu elemente de educație juridică la discipline precum: educație juridică, educație civică, cultură civică;
dezvoltarea unor elemente specifice educației juridice, cu precădere în cadrul disciplinelor socio-umane, a orelor de consiliere și orientare și/sau a celor de dirigenție;
f) organizarea de evenimente dedicate educației juridice precum: competiții deschise elevilor sau profesorilor, dezbateri publice, mese rotunde, tabere tematice, respectiv centrul tematic special înființat în acest sens.

(2) La activitățile menționate la alineatul (1) pot fi invitați practicieni ai dreptului, persoane din cadrul instituțiilor și autorităților publice române sau străine, societății civile sau a mediului de afaceri.

Articolul 4

Activități specifice

(1) Părțile promovează activitățile derulate ca urmare a semnării prezentului protocol și contribuie în mod direct la realizarea acestuia.

(2) Ministerul Justiției, în realizarea prezentului protocol, desfășoară următoarele activități specifice:

a) Desemnează persoane din cadrul aparatului propriu care să contribuie la realizarea activităților menționate la art.3;
b) Centralizează, pe baza contribuțiilor transmise de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public, reprezentanții altor instituții și autorități publice cu relevanță pentru domeniul justiției, ai profesiilor liberale, ai consilierilor juridici sau ai societății civile care au aderat la obiectivul prezentului protocol, activitățile specifice desfășurate;
c) Facilitează accesul elevilor, profesorilor, al experților Ministerului Justiției, al practicienilor dreptului ori al reprezentanților altor instituții și autorități publice, ai

profesiilor liberale, ai consilierilor juridici sau ai societății civile care au aderat la obiectivul prezentului protocol, în vederea desfășurării de activități specifice, la Ministerul Justiției, în sedii ale altor autorități și instituții publice cu relevanță pentru domeniul justiției, precum și la instanțe și parchete;

d) Coordonează, alături de Ministerul Educației Naționale, activitatea de promovare a educației juridice în unitățile de învățământ preuniversitar.

(3) Ministerul Educației Naționale, în realizarea prezentului protocol desfășoară următoarele activități specifice:

a) Desemnează persoane din cadrul aparatului propriu care să asigure legătura cu reprezentanții Ministerului Justiției pentru îndeplinirea activităților specifice și care să contribuie la realizarea activităților menționate la art.3;
b) Facilitează, prin intermediul inspectoratelor școlare și al unităților de învățământ preuniversitar, accesul în unitățile de învățământ preuniversitar al experților Ministerului Justiției, al practicienilor dreptului ori al reprezentanților altor instituții și autorități publice cu relevanță pentru domeniul justiției, ai profesiilor liberale, ai consilierilor juridici sau ai societății civile care au aderat la obiectivul prezentului protocol, în vederea desfășurării de activități specifice;
c) Coordonează, alături de Ministerul Justiției, activitatea de promovare a educației juridice în unitățile de învățământ preuniversitar.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Public centralizează numele și coordonează eforturile judecătorilor, procurorilor sau ale altor persoane de specialitate juridică care își manifestă acordul în sensul desfășurării de activități dintre cele menționate la art.3.

(5) Activitățile specifice desfășurate în temeiul prezentului protocol de experții Ministerului Justiției, practicienii dreptului, reprezentanții altor instituții și autorități publice, ai profesiilor liberale, ai consilierilor juridici sau ai societății civile care au aderat la obiectivul prezentului protocol, nu constituie activitate didactică și se realizează în mod voluntar și neremunerat.

(6) Părțile prezentului protocol, precum și reprezentanții instituțiilor și autorităților publice cu relevanță pentru domeniul justiției, ai profesiilor liberale, ai consilierilor juridici, respectiv ai societății civile care au aderat la obiectivul prezentului protocol transmit periodic Comitetului de monitorizare rapoarte cu privire la activitățile desfășurate în domeniu, precum și sugestiile și propunerile de acțiune pe termen mediu și lung.

Articolul 5

Monitorizare și raportare

(1) Părțile desemnează câte o persoană responsabilă cu educația juridică în unitățile de învățământ preuniversitar, care să facă parte din Comitetul de Monitorizare al prezentului protocol.
(2) Comitetul de Monitorizare se întrunește trimestrial, în sesiune de lucru găzduită, prin rotație, de fiecare dintre părți, sau ori de câte ori este nevoie.
(3) Comitetul de Monitorizare îndeplinește următoarele atribuții:

a) evaluarea activităților desfășurate;
b) aprobarea liniilor generale de acțiune în domeniul educației juridice în unitățile de învățământ preuniversitar;
c) stabilirea calendarului de activități care urmează a fi derulate în baza protocolului de către reprezentanții părților;
d) realizarea demersurilor de mediatizare a activităților desfășurate în temeiul prezentului protocol;
e) aprobarea și publicarea unui raport anual privind activitățile desfășurate în baza prezentului protocol.

(4) Comitetul de Monitorizare beneficiază, în vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin.(3) de sprijinul unor experți anume desemnați în acest sens din cadrul fiecărei părți la prezentul protocol.

(5) Comitetul de Monitorizare își desfășoară activitatea pe baza raportărilor efectuate potrivit art.4 alin.(6).

Articolul 6

Cheltuieli

Cheltuielile necesare organizării și desfășurării activităților menționate la art.3 din prezentul protocol vor fi acoperite din bugetul de stat, prin Ministerul Educației Naționale, precum și prin atragerea de fonduri externe, în condițiile legii.

Articolul 7

Durata

(1) Prezentul protocol se desfășoară în perioada iunie 2017- iunie 2020.

(2) În iunie 2020 Comitetul de Monitorizare va prezenta un raport cu caracter general cu privire la întreaga perioadă de aplicare, precum și propuneri de acțiune pentru viitor, cu luarea în considerare a rezultatelor Agendei Europa 2020, dar și a noilor obiective ale Consiliului Europei, ale Uniunii Europene și ale Organizației Națiunilor Unite în materie.

Articolul 8

Modificarea protocolului

Prezentul protocol se poate modifica prin acordul scris al părților.

Articolul 9

Intrarea în vigoare și încetarea valabilității

(1) Prezentul protocol intră în vigoare la data semnării sale de către cele patru părți.

(2) Încetarea prezentului protocol are loc prin acordul părților sau prin denunțarea lui de către oricare dintre părți, ca urmare a notificării adresate celorlalte părți, cu preaviz de 30 de zile înainte de data propusă pentru încetarea colaborării.

Articolul 10

Dispoziții finale

(1) La data intrării în vigoare a prezentului Protocol, Protocolul de colaborare privind educația juridică în unitățile de învățământ preuniversitar semnat la 31 octombrie 2013 între Ministerul Educației Naționale (nr. înregistrare: 10576/30.10.2013), Ministerul Justiției (nr. înregistrare: 95993/2013), Consiliul Superior al Magistraturii (nr. înregistrare: 26116/1154/2013) și Ministerul Public (nr. înregistrare:1688/C/2013) își încetează valabilitatea.

(2) Semnat la București, la ..20.07.....2017, în șase exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte și unul pentru a fi arhivat.

MINISTRU [redacted]

Prof.u[redacted]

[redacted]

MINIST[redacted]

[redacted]

[redacted]

MINISTE[redacted]

Prof.uni[redacted]

Procur[redacted]

[redacted]

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

[redacted]